

Universiteit van Amsterdam

Innovation Exchange Amsterdam (IXA)

Handreiking Regeling kennisexploitatie UvA 2018

Kennisvalorisatie is een kerntaak van kennisinstellingen en daarmee van onderzoekers. Het wordt steeds belangrijker om kennis die met onderzoek of onderwijs verkregen wordt maatschappelijk of economisch te benutten en indien nodig te beschermen. Een manier om dat te doen is die kennis te exploiteren – al dan niet in ruil voor geld. Over deze vorm van valorisatie gaat het hier. Hoe kun je je kennis exploiteren, wat zijn je rechten en plichten? Deze tekst is een toelichting bij de Regeling Kennisexploitatie UvA 2018.

Kennisexploitatie vindt plaats doordat een derde partij rechten verkrijgt op kennis die aan de universiteit is ontwikkeld. Meestal is die partij een bedrijf. Om de kennisexploitatie succesvol te laten verlopen, is het soms nodig om de kennis te beschermen. Dat kan bijvoorbeeld door er octrooi op aan te vragen of door deze kennis geheim te houden.

Kennisexploitatie is het gebruik van kennis door derden buiten de kennisinstellingen. Dat kan op verschillende manieren:

- in samenwerking met een derde partij
- met een licentie voor gebruik of gehele overdracht van een octrooi
- door de kennis onder te brengen in een spin-off¹

Kennisexploitatie op de Universiteit van Amsterdam

De UvA stimuleert jou als onderzoeker om bij te dragen aan kennisexploitatie. De UvA is conform de CAO-NU in principe eigenaar van alle kennis die haar werknemers genereren. Wanneer die kennisexploitatie succesvol verloopt en geld oplevert, dan deel je in de opbrengst. Sowieso word je als onderzoeker in een octrooi als uitvinder vermeld; het octrooi zelf staat op naam van de UvA. Meer uitleg hoe jij als onderzoeker deelt in de opbrengst staat verderop onder *Welk deel van de opbrengst van de kennisexploitatie is voor jou als onderzoeker?*

Innovation Exchange Amsterdam (IXA)

IXA is het valorisatie-expertisecentrum van UvA, HvA, VU en Amsterdam UMC. IXA is de samenwerkingspartner voor onderzoekers bij kennisexploitatie en in het valorisatieproces. IXA begeleidt je bij het opzetten en uitvoeren van de beste strategie voor kennisexploitatie.

Wat staat er in de Regeling Kennisexploitatie UvA 2018?

- procedures die jij als onderzoeker en IXA moeten volgen als je mogelijk exploiteerbare kennis genereert
- wie wat doet bij exploitatie van kennis
- waar je recht op hebt
- hoe je als onderzoeker aandelen kunt verkrijgen in een spin-off van de universiteit

¹ Een spin-off is een nieuwe onderneming die gebaseerd is op kennis van de UvA.

Voor wie is de Regeling Kennisexploitatie UvA 2018 bedoeld?

- onderzoekers met een dienstverband bij de UvA
- UvA-gastonderzoekers en anderen voor wie deze regeling van toepassing is verklaard

Op welke kennis is de regeling van toepassing?

De regeling geldt voor kennis en onderzoeksresultaten die door onderzoekers aan de UvA zijn ontwikkeld, die zich volgens IXA lenen voor exploitatie en die:

- beschermd zijn door auteursrecht, of
- beschermd kunnen worden door een octrooi of een ander intellectueel eigendomsrecht.
- Kennis kan ook worden beschermd door deze “gewoon” geheim te houden (bijvoorbeeld een tradesecret).

Kennis en onderzoeksresultaten zijn bijvoorbeeld: biologisch materiaal, technische tekeningen, chips, websites, apps, vragenlijsten. Deze kennisexploitatieregeling geldt **niet** voor wetenschappelijke publicaties en boeken.

Je hebt exploiteerbare kennis. Wat nu?

Als je denkt exploiteerbare kennis te hebben gegenereerd, neem dan zo snel mogelijk contact op met IXA. Dit is belangrijk: het melden van exploiteerbare kennis bij IXA is verplicht!

Het traject in het kort

1. Je meldt de kennis bij IXA en houdt de kennis voor anderen verder geheim.
2. Je verstrekt IXA alle relevante informatie met betrekking tot de kennis. Als andere onderzoekers een bijdrage hebben geleverd aan de kennis, dan meld je dat ook.
3. Je helpt IXA mee de kennis te beschermen en exploiteren.
4. IXA helpt je om de kennis vast te leggen met het *Invention Disclosure Form (IDF)*.
5. IXA neemt het initiatief tot het indienen van een eventuele octrooiaanvraag.

Geheimhouding

Je moet de kennis tijdelijk geheimhouden als dat nodig is om die kennis te exploiteren. Ook als de UvA afspraken over geheimhouding van de kennis heeft gemaakt met een derde partij. Soms betekent dit dat je publicatie van de kennis moet uitstellen totdat de kennis beschermd is met bijvoorbeeld een octrooi. De uitsteltermijn is in eerste instantie 12 weken; je maakt daarover een afspraak met IXA. Deze termijn kan in overleg met een derde partij worden verlengd tot maximaal 6 maanden.

Mag je software die je bij de UvA hebt ontwikkeld open source aanbieden?

Als je software open source wilt maken, overleg dan eerst met IXA. Het mag alleen als IXA vaststelt dat dit de meest geëigende weg is.

Wat als een derde partij je benadert?

Als een derde partij aangeeft dat deze geïnteresseerd is in jouw kennis en dus van de UvA, dan meld je dat bij IXA. IXA kijkt vervolgens samen met jou hoe de samenwerking met deze derde partij georganiseerd en vastgelegd kan worden.

Wat doet IXA voor jou als onderzoeker?

- Na je melding neemt IXA contact met je op en overlegt met jou de mogelijkheden om je kennis te beschermen en te exploiteren.
- IXA onderzoekt, in samenwerking met jou de exploitatiemogelijkheden.
- Als het exploiteren kansrijk lijkt dan stel je samen met IXA een exploitatieplan op. Dit plan voeren IXA en jij in nauwe samenwerking uit.
- Wanneer de kennis beschermd dient te worden met een octrooiaanvraag, dan betaalt IXA de kosten daarvan uit het UvA Octrooifonds.
- IXA verzorgt de administratie en organisatie van de kennisbescherming en licenties.
- Als het exploiteren niet rendabel lijkt, dan kan IXA besluiten de kennis niet te beschermen. Je kunt dan, in overleg met IXA, op eigen kosten de kennis beschermen en exploiteren.²

Een exploitatieplan beschrijft

- hoe de exploitatie van de kennis gaat plaatsvinden
- in welke toepassingsgebieden de kennis geëxploiteerd kan worden
- wat een redelijke prijs is voor het recht om de kennis te exploiteren

Welk deel van de opbrengst van de kennisexploitatie is voor jou als onderzoeker?

De netto-inkomsten worden als volgt verdeeld:

- 1/3 deel is voor de onderzoeker persoonlijk. Hebben meerdere onderzoekers de kennis gegenereerd? Dan wordt het onderzoekersdeel verdeeld over alle betrokkenen, met een maximum van € 2,5 miljoen. In beide gevallen geldt een maximum van € 1 miljoen per onderzoeker. Afhankelijk van de wijze van uitbetaling moet je (inkomsten-)belasting en sociale verzekeringspremies afdragen over je inkomsten.
- 1/3 deel is voor de faculteit waar de kennis is gegenereerd. De faculteit bepaalt zelf waaraan ze haar deel besteedt
- 1/3 deel gaat naar UvA Centraal en wordt gebruikt voor kennisvalorisatie, het stimuleren van innovatieve ideeën uit onderzoek en de bescherming daarvan.

Wat zijn de netto-inkomsten?

De bruto-inkomsten minus de kosten. Denk hierbij aan kosten die gemaakt zijn om de kennis te beschermen (zoals octrooikosten) of om extern advies in te winnen. In het geval van een spin-off kunnen kosten worden gemaakt voor zaken als huisvesting of laboratoriumgebruik. Soms betaalt de faculteit dit soort kosten en worden ze later met de inkomsten verrekend.

Wat als er een nettoverlies is?

Dan betaal je als onderzoeker niets.

Kun je afzien van je aanspraak op de netto-inkomsten?

Dat gebeurt weleens. Jouw deel gaat dan naar de faculteit waar de kennis is gegenereerd en komt dan aan nieuw onderzoek ten goede.

² Wil je de kennis zelf beschermen en exploiteren, dan maak je met IXA afspraken over de financiering hiervan uit je eigen middelen. Als je zelf een spin-off wilt oprichten met kennis uit de UvA, dan kan IXA helpen met een businessplan.

Stroomschema Oprichten Spin-off bedrijf vanuit onderzoek UvA

Vier routes

1. Onderzoeker neemt **géén** ondernemersrisico (investeert dus géén eigen geld en/ of tijd) maar wordt wel aandeelhouder in spin-off bedrijf.
 - A. Onderzoeker verkrijgt naar keuze maximaal 4,9% aandelen in het spin-off bedrijf van UvA Ventures óf 1/3e deel van de revenuen die UvA ontvangt uit de exploitatie van het idee.
2. Onderzoeker neemt ondernemersrisico (investeert eigen geld en/ of tijd) en wordt aandeelhouder in spin-off bedrijf.
 - A. UvA participeert via UvA Ventures in bedrijf
 - B. IXA: Initieel ingebrachte waarde vanuit UvA in bedrijf is **klein** (vooral know how).
 - C. UvA Ventures participeert voor maximaal 15%.
 - D. UvA Ventures kan participatie vergroten door investering in cash, in bedrijf (optie maatwerk).
 - E. Nieuwe investeerder(s) treden toe, alle participaties verwateren, UvA Ventures streeft naar exit.
 - F. De door UvA Ventures ontvangen revenuen worden verdeeld conform de geldende Regeling UvA Kennisexploitatie.
3. Onderzoeker neemt ondernemersrisico (investeert eigen geld en/ of tijd) en wordt aandeelhouder in spin-off bedrijf.
 - A. UvA participeert via UvA Ventures in bedrijf.
 - B. IXA: Initieel ingebrachte waarde vanuit UvA in bedrijf is **groot** (bijv. octrooi(en), langdurig en /of kostbaar onderzoek).
 - C. UvA Ventures participeert voor maximaal 49%.
 - D. UvA Ventures kan participatie vergroten door investering in cash, in bedrijf (optie maatwerk).
 - E. Nieuwe investeerder(s) treden toe, alle participaties verwateren, UvA Ventures streeft naar exit.
 - F. De door UvA Ventures ontvangen revenuen worden verdeeld conform de geldende Regeling UvA Kennisexploitatie.
4. Onderzoeker neemt ondernemersrisico (investeert eigen geld en/ of tijd) en wordt aandeelhouder in spin-off bedrijf.
 - A. Maar UvA participeert **niet** in bedrijf.
 - B. Onderzoeker vraagt toestemming nevenwerkzaamheden en richt bedrijf op. Sluit, indien nodig, een overeenkomst via IXA over inbreng waarde UvA (licentie, exit fee etc.).
 - C. UvA Ventures kan participatie vergroten door investering in cash, in bedrijf (optie maatwerk).
 - D. Nieuwe investeerder(s) treden toe, alle participaties verwateren, UvA Ventures streeft naar exit.
 - E. De door UvA Ventures ontvangen revenuen worden verdeeld conform de geldende Regeling UvA Kennisexploitatie.

Spin-offs

Een andere mogelijkheid om kennis te exploiteren, is door kennis onder te brengen in een spin-off.

Onder welke voorwaarden kun je participeren in een spin-off?

- Als je fulltime in dienst bent bij de UvA en je wilt participeren in een spin-off die kennis van de UvA exploiteert, dan kun je maximaal 4,9% van de aandelen verwerven.
- Ga je deels in de spin-off werken en dus deels uit dienst bij de UvA? Dan kun je een groter aandelenbelang verwerven. Maak hierover afspraken met IXA³ én met de decaan van je faculteit. Je moet immers voldoen aan de Regeling Nevenwerkzaamheden en iedere (schijn van) belangenverstreming voorkomen.
- Investeer je eigen geld in de spin-off? Dan verwerf je daarmee extra aandelen. Ook hiervoor maak je afspraken met IXA (en zo nodig ook met UvA Ventures Holding BV en de decaan van je faculteit).
- Heb je aandelen in een spin-off die de kennis exploiteert? Dan ontvang je niet ook nog een deel van de netto-inkomsten. In dat geval gaat de helft van jouw deel naar UvA Centraal en de andere helft naar je faculteit. Jij krijgt immers via je aandelen al inkomsten uit je vinding: uit de exploitatie van de spin-off of uit de verkoop van je aandelen aan nieuwe investeerders.
- De spin-off maakt met de faculteit afspraken over het gebruik van faciliteiten van de UvA (zoals huisvesting, laboratoriumruimte en apparatuur).

Over de Regeling Kennisexploitatie 2018

Bovenstaande tekst is een praktische samenvatting van de *Regeling Kennisexploitatie 2018*. Omdat onderzoekers van de Amsterdamse kennisinstellingen UvA, HvA, VU en Amsterdam UMC steeds vaker samenwerken, is besloten om de verschillende valorisatieregelingen op elkaar af te stemmen. Dat is geregeld in de *Regeling Kennisexploitatie 2018*, die daarmee de *Valorisatieregeling 2014* vervangt⁴.

De regeling trad op 1 juni 2018 in werking en verplicht onderzoekers exploiteerbare kennis te melden bij IXA. Heb je een uitvinding gedaan of denk je mogelijk exploiteerbare kennis te hebben? Dan biedt IXA ondersteuning bij de bescherming van het Intellectueel Eigendom, de verdere ontwikkeling en financiering van de exploitatie.

Meer informatie over kennisexploitatie en het thema kennisvalorisatie bij de UvA vind je op de website in de A-Z-lijst.

IXA UvA is te bereiken via

+31 (0)20 525 5417 ixa@uva.nl www.ixa.nl

IXA medewerkers zijn te bezoeken op de diverse UvA-locaties en -faculiteiten.

³ Soms is de UvA ook aandeelhouder van de spin-off. UvA Ventures Holding BV, als 100% dochter van de UvA verkrijgt dan deze aandelen. In dat geval onderhandel je als onderzoeker ook met UvA Ventures over je aandelenbelang.

⁴ Voor de UvA verschilt deze nieuwe Regeling Kennisexploitatie 2018 niet veel van de vorige regeling, de Valorisatieregeling 2014.